

Tal vid Uppsala Glunten Rotaryklubbs 20-årsfirande den 3 februari 2023

Uppsala Glunten Rotaryklubbs äldre historia och lite om vad som hänt senare

Inledning. Uppsala Glunten Rotaryklubb föddes – om jag får använda det begreppet – den 20 november 2001 klockan 8.30. Vid viktiga händelser, t.ex. den 6 november 1632 anses vädret vara värt att lägga på minnet. På vår klubbs födelsedag var det tre grader varmt med svag nordvästlig vind. Uppgift om molnighet saknas, men förmodligen var det gråväder.

Om födelseplatsen. Vår klubb föddes i regementsbyggnaden vid Dag Hammarskjölds väg, f.d. Stockholmsvägen, som enligt angivelse på fasaden fullbordades under konung Oscar II:s tjugonionde regeringsår, 1901, och då låg på behörigt avstånd från Uppsalas centrum. Upplands artilleriregemente flyttade in där och ersattes på 1920-talet av Arméns underofficersskola (AUS). År 1983 avvecklades den militära verksamheten och ett stort område med närhet till universitet och sjukhus blev tillgängligt för om- och tillbyggnad.

Efter anglo-sachsisk modell var offentliga och privata intressenter i staden angelägna om att skapa en miljö gynnsam för samverkan. Lund var så vitt jag vet först i Sverige med detta. Där hade man bildat forsknings- och företagsparken Ideon. Namnet - en inte helt originell ordlek – hade använts av Knäpp-upp-gänget med Povel Ramel redan på 1950-talet då man döpte om Odeon-teatern i Stockholm till Ideon-teatern. I Uppsala ville man förstås komma i kapp och helst förbi Lund.

Forsknings- och företagsparken i Uppsala döptes till Glunten. Kanske som en underförstådd blinkning till omvärlden – och då särskilt till Lund – som han, Glunten alltså, uttrycker i Gunnar Wennerbergs glunt nr 3: "Uppsala är bäst, bäst utav allt, som finns på denna sidan solen". Eller kanske var det bara för att namnet ger associationer till Uppsala, och därför att den mest kända uppsalafigurens namn, Pelle, inte passar för en forsknings- och företagspark. För övrigt gjordes efter några år ett namnbyte till det mindre svenskklingande Uppsala Science Park.

Om klubben. Birgitta Olsson, då medlem i Uppsala Rotaryklubb, var fastighetschef i gluntenområdet och såg behovet av personliga nätverk för verksamheternas utveckling. Hon fick den dåvarande distriktsguvernören Birgitta Nordenmans medgivande att organisera en ny Rotaryklubb enligt "New models", där man försöksvis hade rätt att luckra upp en del rotaryregler. Hur planeringen gick till vet jag inte, men andra rotarianer, t.ex. Per Jannersten, måste ha deltagit.

Nu till klubbens födelsedag. I Oscar II:s konferenscenter samlades en större skara vidtalade personer, huvudsakligen från närbelägna verksamheter: företag, myndigheter, Akademiska sjukhuset och BMC. Regementsbyggnaden på gluntenområdet blev så att säga centrum i klubbens territorium och klubbens namn blev Uppsala Glunten Rotaryklubb. En del av deltagarna var redan medlemmar i en Rotaryklubb. Medan andra, liksom jag, inte hade någon tidigare erfarenhet.

Vi valde att ha frukostmöten eftersom många yrkesverksamma har svårt att delta vid lunchtid. Vilka möjligheter till avvikelser från reglementet som "New models" innebar vet jag inte, men lättnader såsom att avstå från att skriva veckobrev och inte behålla på närvaroregler tog vi till oss.

Som bekant ingår föredrag i ett rotarymöte. Det första som finns förtecknat hölls av Per Svanström, patentexpert, den 11 december och hade titeln "Slipper jag konkurrens nu när jag fått mitt patent?". Ett annat tidigt föredrag hölls av Per Jannersten och handlade om Paul Harris och Rotarys tillblivelse.

Vår klubb chartrades den 12 september 2002, vilket väl får anses motsvara klubben dop. Charterbrevet överlämnades i Grand Hotells spegelsal av dåvarande världspresidenten Bhichai Rattakul till tre representanter för klubben. I och med att vi blivit en Rotaryklubb fick vi också officiellt en första president som var initiativtagaren Birgitta Olsson. Nu har vi ytterligare 19 expresidenter och har kommit till president nummer 21, Anne-Marie Pernulf.

Om fester. Charterfest hölls den 8 februari 2003 på restaurang Sven Dufva. Sånär som på fem dagar för 20 år sedan. Jag minns charterfesten som mycket lyckad och alla som var där kommer säkert ihåg en kuriös staty, som innan maten serverades plötsligt hoppade ner från sitt fundament och försvann ut.

Under åren sedan dess har ett antal minnesvärda fester hållits. En arrangerades av Caija Carlsson - anknuten till ICA Kvantum i Gränby - och hölls i deras demonstrationskök. Vi deltagare fick först laga den mat vi skulle äta och därefter uppträda med karaoke-sång.

En festligheternas höjdpunkt passerades den 19-20 maj 2005. Vår medlem Susanne Hedlund, för tidigt avliden, hade våghalsigt chartrat ålandsfärjan Cinderella för ett dygn, för ett jättemöte med rotarianer och deras gäster. Distriktets klubbar nappade lyckligtvis på initiativet och tillsammans fyllde vi faktiskt färjan. Kryssningen bestod inte bara av festligheter utan hade också ett intressant program med föredrag och diskussioner.

Om klubbmöten. Tyvärr har klubben behövt byta mötesplats ett antal gånger. Från Oscar II flyttade vi därför att frukostmöten utan frukost inte blev riktigt lyckade. Därefter har mötesplatserna skiftat av olika anledningar och klubben har nödgats överge sitt territorium och därmed också sitt ursprungliga fokus inom yrkesnätverk. Den senaste anhalten för våra möten är Hotell Duvan vid Samariterhemmet. Nämnas måste också tiden under pandemin då mötesverksamheten upprätthölls med hjälp av internet. Märkligt nog känns den tiden redan avlägsen.

Om samhällstjänst. Slutligen några ord om den allmänna nytta som vår klubb bidragit till genom ekonomiska bidrag och genom personliga insatser. Jag begränsar mig till att nämna tre stora projekt. Polio Plus har fått mycket ekonomiskt stöd av oss, både i form av gåvor och genom insamlingsverksamhet. Få ändamål är viktigare än att utrota poliovirus genom vaccination. Målet har varit nära i åtskilliga år, men katastrofer och krig har gjort att det ännu inte riktigt nåtts.

Klubben har också väsentligt bidragit till Mutomo-projektet. Att ge hjälp till självhjälp i en kenyansk by som modell för att höja invånarnas levnadsstandard.

Det tredje stora projektet är stöd till Rotary Doctors där svenska läkare och tandläkare i perioder tjänstgör för att bedriva och stödja uppbyggnad av hälso- och sjukvård i länder med stora behov. Klubben har stött arbete i Kenyas glesbygd både ekonomiskt och genom personligt deltagande på plats av Anne-Marie Pernulf och Anders Jacobson.

Avslutning. Nu ber jag att få tacka för uppmärksamheten och med förhoppningen att någon annan i februari 2043 kan sammanfatta vad som hänt under Uppsala Glunten Rotaryklubbs kommande 20 år.

Göran Magnusson